Rok VI. Nr 1

# DZIENNIK POMORSKI

**Przedpłata:**

Na „Dziennik Pomorski“ wraz z dodatkami „Rolnik“, „Anioł Stróż“, „Ognisko Domowe“ i „Dodatkiem niedzielnym“. — W ekspedycji miesięcznie 2.20 zł — z odnoszeniem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnoszeniem 2.45 zł — przez pocztę 2.54 zł — w ekspedycji kwartalnie 6,60 zł., przez pocztę już z odnoszeniem 7,62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

**Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.**

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice. Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski“. Skryt. poczt. 33

**Chojnice, sobota 1 stycznia 1927 r.**

**Ogłoszenia:**

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 łamowej od wiersza petyt. lub jego miejsce 15 gr, na 3-ej stronie 6 łam. 25 gr, na 2-ej stronie 6 łam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

## Nowy Rok bieży...

Nowy Rok, więc nowe życie,
Nowe plony i nadzieje —
Lecz też groźby klęsk — rozlicie
losu burze i zawieje!...

Życie to burzliwe morze —
rzadko na niem gładka fala.
I choć wstaje nowe zorze,
również piorun się zapala.

Rzadko do snu nas kołyszą
życia rozigrane wody,
częściej zgubą ku nam dyszą
rafy, skał, potworów trzody.

Więc niech każden z nas się stanie
zręcznym łodzi kierownikiem,
by ominął więc — otchłanie
wygrał życie z losem dzikim.

Szczęście temu się nie stawi,
co go ująć nie potrafi,
a roztropność nas wybawi
nawet z śmierci rąk lub .. mafji ..

Skąd odważnie i rozważnie
wstąpmy na.. tor tego roku,
kroczmy za tym celem raźnie,
który mamy wciąż na oku.

Z smutkiem nieraz radość spływa —
Gdzie są chwasty — tam i zioła.
Zarumieni się znów niwa,
choć martwota dziś do koła.

Szczęście z smutkiem na odmianę!
To los życia i ojczyzny! —
To zadaje ciężką ranę
to znów goi stare blizny.

Niema raju na tym świecie
ale niema także piekła.
Tak opatrzność Boża przecie
na wne wieki nam orzekła.

Osobiście lub społecznie
idźmy zawsze prawą drogą: —
Los ulegnie nam.. koniecznie!
Żadne klęski nas nie zmogą.

Wolimir.

Stajemy u progu nowego okresu. Zamykamy akta Starego Roku, a przygotowujemy niezapisane dotąd księgi dla Roku Nowego. A zarazem zastanawiamy się nad tem, co nam przyniósł i zniszczył Rok Stary a niesie Rok Nowy.

Nie możemy przeniknąć, jakie nas w nim czekają dzieje. Ale zastanawiamy się nad tem, co nam zwiastuje. Pod tym względem zaś możemy brać w rachubę stan jaki się wytworzył w roku ostatnim i dzisiaj istnieje. Wnioski stąd wysnute nie przedstawiają się nam różowo.

Widoki dla nas są gorsze aniżeli w r. ubiegłym Przewrót majowy wytrącił kraj i społeczeństwo z normalnych torów równowagi.

Rząd nie ujawnia żadnego programu, społeczeństwo także go niema i jest zgoła zdezorjentowane rozbite na partje.

Stronnictwa, które są świadome położenia i mają swe wytyczne, działać nie mogą bo nie mają siły.

Czekają nas w roku przyszłym wybory. Jaki będzie ich wynik, nikt przeniknąć nie może. Ale choćby one wypadły jak najkorzystniej dla idei narodowej, to i tak niewiadomo, co zrobią.. dyktatorzy.

Jest tego świadome sobie społeczeństwo i dlatego jest bierne.

Nadomiar pisma przewrotne wykorzystają w celach geszefciarskich tę dezorjentację szerząc coraz większy zamęt i zaniepokojenie obywatelskie. Są to bez względu na to czy się przystrajają w szatę chrześcijańską najniKczemniejsi szkodnicy narodu i państwa gorsi od komunistów i masonów samych.

Skupić i ożywić ruch narodowy zamierza Roman Dmowski zakładając Obóz Wielkiej Polski. Zamiary jego są szlachetne.

Ale czy się nie spóźnił? Czy nie było zdobyć się na pewne wysiłki wcześniej, gdy ze znikomemi wprost ofiarami osięgnąć było można więcej, aniżeli dzisiaj osięgnęłoby się nawet z olbrzymiemi ofiarami? I lekarstwo choćby najlepsze jest skuteczne tylko w stosownej chwili. A przytem nie wiadomo czy system samoobieralność władz tego obozu i wytycznym bezwzględny posłuch zjednają zwolenników.

Istnieją też obawy, że nowa organizacja osłabi nawet przez wrogów cenione i szanowanie (mimo ciągłych ataków) stronnictwa narodowe, co byłoby dla państwa wielką stratą. Lecz mimo wszystko zamiar każdy zdążający do skupienia narodu jest chwalebny i uznania godny, należy mu zatem życzyć powodzenia.

Przewrot majowy przekreślił też nadzieje, jakie pokładaliśmy jeszcze w zeszłym roku do naprawy stosunków gospodarczych. Dziś widzimy. że spadamy pod względem gospodarczym coraz niżej, nie widząc żadnego oparcia na którembyśmy stanąć i zatrzymać względnie wydobyć się na powierzchnię znowu mogli.

Ale gazety pewnego pokroju chwaliły przewrót a wielka część społeczeństwa uwierzyła, i oto skutki.

A dziś: w nędzy robotnik, urzędnik, rolnik, wegietuje rzemieślnik i kupiec, a nadomiar kajdany grożą temu, kto się skarżyć ośmieli i krytykować urzędy. Od maja — miesiąca wolności — doszliśmy do dekretu prasowego.

A za murami czycha wróg. Niemcy zwolnione z pęt, jakie nakładały na nie warunki pokoju wersalskiego. Na Litwie niepokoją, tak łatwo z tego wyniknąć może pożar wojenny. A bolszewik zaprzyjaźniony z Niemcami fabrykuje dla nich broń i amunicję. A nasi przyjaciele widząc naszą nieobliczalność i słabość odwracają się od nas. Zaś ani chwili nie przestaje bić dzwon niemiecki domagający się odzyskania Pomorza

Tyle... tyle więc chmur nad naszemi głowami.

Ale nie znaczy to, abyśmy się mieli oddać zwątpieniu. Wśród najcięższych właśnie chwil budzi się odrodzenie narodu. Widzieliśmy to podczas konstytucji 3 Maja, gdzie wśród zamieszania i zamętu powstało dzieło, które jak kometa zajaśniało w dziejach narodów i państw. Oby tylko to odrodzenia i upamiętanie jak i tamto nie nadeszło zapóźno.

Możemy wysuwać jedynie pewne wnioski, ale nie możemy przewidzieć wypadków. I dlatego nie z pochmurnem czołem, ale z silnem postanowieniem energicznej pracy wkraczajmy w ten Nowy Rok. Nie pora oddać się beztrosce, bo wtedy, zwykle cios uderza, ale przy sterze stać i wiosło trzymać w dłoni, aby w danej chwili łódź naszych losów skierować we właściwym kierunku.

Tak samo jak nas dziś chmury ciemne otaczają tak samo też jutro przyświecać nam może jeszcze pogodne niebo polityczne i gospodarcze. Jak nie przewidziano wypadków majowych tak też niespodzianie nadejść może naprawa naszych stosunków. Już nieraz tak było.

To samo stosuje się i do życia prywatnego. I pod tym względem próżna jest rozpacz i zwątpienie.

Kto chce zdobyć powodzenie, ten musi odważnie i rozważnie naprzód kroczyć i nie ugiąć się pod lada ciosem, gdyż w tym wypadku klęska się jedynie rozszerza a ciosy mnożą.

Z wiarą, otuchą i silną wolą a zarazem z postanowieniem pracy rzetelnej i uczciwej w duchu Bożym i prawym wstępujmy w ten Nowy Rok, a będzie on dla nas pomyślny i szczęśliwy — co daj Boże!

## Nowa prowokacja niemiecka na wschodniej granicy Pomorza

### Stolica Apostolska wstępuje do Ligi Narodów? — Przygotowania do nowej rewolucji w Grecji. — Drobne wiadomości.

**Oddział niemiecki przekroczył granicę polską.** Ze źródeł zupełnie wiarogodnych dowiadujemy się, o fakcie jaskrawego naruszenia granicy polskiej przez całkowicie uzbrojoną kompanję niemiecką, która w kilka dni później, po rzekomem naruszeniu granicy niemieckiej przez żołnierzy polskich. wkroczyła na groblę graniczną, znajdującą się na prawym brzegu Wisły pod Korzeniewem Kompanja niemiecka w pełnem uzbrojeniu przemaszerowała groble przeszło 2 kilometry, mimo że grobla ta znajduje się na terytorjum państwa polskiego.

**Gen. Malczewskiego przeniesiono w stan spoczynku.** W dzienniku personalnym M. S. Wojskowych ukazało się ostateczne zwolnienie gen. Malczewskiego z wojska. Były minister wojny z dniem 1 stycznia 1927 r. przechodzi w stan spoczynku z przysługującemi mu prawami emerytalnemi.

**Wątpliwej wartości pochwała.** Zydowski „Hajnt“ podaje sprawozdanie, które na posiedzeniu Związku Gmin żydowskich w Anglji wygłosił prezes związku Lucien Wolff zakomunikował, iż sprawa obywatelstwa w Polsce i kwestja numerus clauzus została załatwiona w sposób pomyślny. Cyrkularz ministra Głąbińskiego został wycofany przez ministra Sujkowskiego.

**O zmianę ustawy o ochronie lokatorów.** Projekt ustawy o walce z lichwą mieszkaniową, opracowany swego czasu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych natrafił na tyle trudności natury prawnej i faktycznej ze strony właścicieli domów i spółdzielni mieszkaniowych, iż przygotowuje się obecnie inny projekt, opierający się o wzory, zastosowane już w Niemczech, który przewiduje listy wolnych mieszkań i kolejność zgłaszających się, którym odpowiedni urząd będzie miał prawo przydzielać mieszkania, przy zachowaniu obowiązujących zasad prawnych.

**Przeciw Polsce.** Aj. Wschodnia donosi z Królewca. W tych dniach odbył się zjazd komendantów organizacji wychowawczo wojskowych z całych Prus Wschodnich. Tematem obrad była sprawa ujednostajnienia metod propagandy przeciwpolskiej, która ma być prowadzona obecnie na wielką skalę przy poparciu kół wojskowych, dla których przyszły w tej sprawie specjalne instrukcje z Berlina.

**Straż przyboczna Hindenburga.** 30 bm. przed południem przez stację w Tczewie przejechała z Prus Wschodnich jedna kompanja wojska niemieckiego, wyznaczona specjalnie do pełnienia służby przybocznej przy prezydencie Hindenburgu. Poprzednia straż przyboczna, pochodząca również z Prus Wschodnich, ma wkrótce powrócić do swych garnizonów. Jak widać prezydent Hindenburg obdarza specjalnem zaufaniem oddziały wschodnio-pruskie.

— —

**Pogłoski o Watykanie i Lidze Narodów.** Pismo L'Homme Libre donosi, jakoby między Watykanem i Rządem Francuskim toczyły się rokowania w sprawie przystąpienia Watykanu do Ligi Narodów. Podobno rokowania te toczą się za wiedzą pp Poincarego i Brianda. Pan Mussolini ma być o tem powiadomiony i godzi się wejście Watykanu do Ligi Narodów.

**Grecji grozi nowa rewolucja wojskowa.** Od szeregu dni krążą po stolicy Grecji uporczywie wiadomości o nowej rewolucji wojskowej Potwierdza je w jednym z dzienników pewien wyższy oficer armji greckiej, prosząc swych kolegów usilnie, by porzucili taktykę buntów, które w skutkach okazały się dla kraju fatalnemi

Rewolucjoniści pod hasłem: „Republika zagrożona“ uprawiają wyraźną agitację za powołaniem nowe-

go dyktatora wojskowego a to spowodu powołania do czynnej służby około 100 oficerów — monarchistów, zwolnionych swego czasu przez republikanów ze służby wojskowej.

**Król rumuński jedzie do Paryża na kurację.** Z początkiem stycznia aby w tamtejszym instytucie poddać się kuracji radjowej. Stan zdrowia króla jest zadowalający, a kuracja paryska ma służyć jako uzupełnienie operacji.

## Drobne wiadomości z Polski i ze świata.

**Opłata stemplowa od podatku.** (g) Z dniem 1 stycznia 1927 roku wchodzi w życie nowa ustawa stemplowa od podań, a mianowicie od dnia 1 stycznia 1927 r. opłata ta bez względu na ilość arkuszy podania wyniesie 3 zł. Załączniki podlegają opłacie 50 gr od każdego załącznika.

**Likwidacja małych banków.** (g) Z dniem 1 stycznia będą musiały zaprzestać działalność wszystkie banki, posiadające mniej niż 1 miljon złotych kapitału Banków takich mamy około 30 Likwidacja słabych finansowo banków trwa w dalszym ciągu. Z ogólnej liczby 80 banków tylko kilkanaście rozporzadza większemi kapitałami, a z nich tylko 8 posiada kapitał w całości polski.

**Kra na Wiśle.** Wskutek trwających od kilku dni silnych mrozów, Wisła pokryła się pod Krakowem krą która płynie środkiem rzeki.

**Nowe starostwo morskie.** Starosta wejherowski p. Ossowski wróci dnia 2 stycznia z urlopu. Z tym też dniem rozpoczyna urzędowanie jako przyszły starosta powiatu morskiego generał Marjusz Zaruski. Przy pomocy obecnego starosty, który uchodzi za bardzo dobrego urzędnika administracyjnego, ma się p. generał zapoznać z administracją powiatową, aby od 1 lutego już samodzielnie objąć kierownictwo powiatu morskiego, który składa się z powiatu wejherowskiego i puckiego z całem wybrzeżem morskim. Siedzibą p. generała Zaruskiego jako starosty morskiego będzie Wejherowo Starosta Ossowski natomiast opuszcza nasz powiat z dniem 1 lutego udając się na takie same stanowisko do powiatu chełmińskiego.

**Województwo o czterech stolicach** Jest nim Pomorze, któremu przypisują aż sztery stolice. W Bydgoszczy piszą, że stolicą Pomorza jest Bydgoszcz, w Grudziądzu mówią, że „istotną" stolicą województwa jest właśnie Grudziądz, w Warszawie są przekonani, że stolicą Pomorza jest Toruń, a są jeszcze i tacy co dowodzą, że naturalną stolicą Pomorza jest Gdańsk.

Dotychczas było czterech wojewodów na Pomorzu, czyżby każdemu z nich przyznano inną stolicę?

**Wypłata** emerytur i rent w styczniu. W styczniu 1927 r. przypadają dnie świąteczne w dniu 1. i 2 stycznia. Z zarządzenia dyrekcji poczt i telegrafów wypłata zaopatrzeń emerytalnych i rent inwalidzkich na styczeń odbywać się będzie mimo niedzieli w dniu 2 stycznia 1927 r.

**Konsumcja tytoniowa w Polsce** Konsumcja wyrobów tytuniowych w Polsce wzrasta z miesiąca na miesiąc. W listopadzie sprzedano ich za 42,5 milj. zł. gdy w tym samym miesiącu r. 1925 zaledwie za 28 milj. zł. Monopol tytuniowy wpłacił już w rb. do skarbu państwa rekordową sumę 231,5 milj. zł. co stanowi przeszło 50 proc. rocznego obrotu.

**Warszawska Kasa Chorych nie chce płacić podatku.** Charakterystyczny zatarg wybuchł między wydziałem podatkowym magistratu warszawskiego a Kasą Chorych na tle zapłacenia podatku luksusowego od pojazdów Kasy Chorych, używanych dla celów służbowych. Kasa Chorych odmówiła uiszczenia podatku i odwołała się do Min. Spraw Wewn.

**Moralność w bolszewickiej Rosji.** Agencja Havasa donosi z Leningradu, że trybunał tamtejszy skazał na śmierć 7 uczestników gwałtu dokonanego na osobie pewnej studentki. Pozatem 19 oskarżonych w tej samej sprawie skazanych zostało na karę więzienia.

— —

## Wyzyskiwanie Pomorza. Brak węgla daje się we znaki na całem Pomorzu. W Chojnicach obywatelstwo marznie.

„Pielgrzym" ogłasza pismo otrzymane z kół dostawców węgla na Pomorzu. Pismo to rzuca smutne światło na naszą gospodarkę węglową oraz nad wyraz przykre i niezdrowe stosunki panujące od przewrotu majowego między wschodem a zachodem Polski. To też podajemy tu z niego następujące uwagi:

„Tak samo jak każdy inny. tak i ja — piszę dostawca węgla J. — od pewnego czasu węgla wprost z kopalni nie otrzymuję. Ale przed 8—10 dniami było każdemu możliwem na tutejszej stacji kolejowej do wolną ilość węgla zakupić, ponieważ stało przed 8 dni około 50 wagonów węgla z firmy Fredmann — Warszawa, (firma naturalnie żydowska — przyp. red.) która się tego węgla w całej okolicy pozbyć nie mogła i dlatego była zmuszona węgiel częściowo dalej do Gdańska ekspedjować. Ja zaś od tego transportu zakupiłem tak dalece jak mi moje zapasy gotówki pozwoliły kilka wagonów, za który płaciłem 2,70 za ctr. loco wagon Gniew, a sprzedaję ten węgiel po 2,80 zł. i 3,20 zł. ctr. ze składnicy.

Tak więc dzieje się z dostawami węgla w Polsce, mimo że komisarz węglowy, ustawiony już od wielu tygodni pracuje chyba dla wszystkich obywateli. I w Chojnicach daje się brak węgla wszystkim we znaki. Węgiel nadchodzi tylko w małych ilościach, to też dostawcy nie mogą zaspokoić potrzeb wszystkich mieszkańców. Skazani więc jesteśmy na cierpienie zimna. Takie oto są starania Rządu o dzielnicę naszą. Pocieszajmy się tem, że jeszcze i dla nas kiedyś słońce zaświeci — a wówczas będzie nam węgiel zbędny.

### Bank Polski płacił
dnia 31 grudnia 1926 r.

| | |
|---|---|
| Dolar | 8,94 zł. |
| Funt szterling | 43,54 zł. |
| 100 guld. gd. | 172,95 zł. |
| 100 rmk. | 213,57 zł. |
| Franki szwajc. | 173,30 zł |

### Giełda zbożowa.
31 grudnia 1926 r.

| | | |
|---|---|---|
| Żyto | 100 kg. | 37,75—38,25 zł |
| Pszenica | „ „ | 46,50—49,50 zł |
| Mąka żytnia 70 proc. | „ „ | 52,50—55,00 zł. |
| „ „ 65 | „ „ | 54,00—56,50 zł. |
| „ pszenna 65 proc. | „ „ | 70,00—73,00 zł. |
| Jęczmień | „ „ | 28,00—31,00 zł. |
| Jęczmień browar. | „ „ | 31,50—36,50 zł |
| Owies | „ „ | 30,50—31,00 zł |
| Ospa żyt. | „ „ | 26,00—27,00 zł. |
| Ospa pszenna | „ „ | 26 00—27,00 zł. |
| Groch Wiktorja | „ „ | 78,00—88,00 zł |

# KRONIKA.

CHOJNICE, dnia 31 grudnia 1926 r.

Dziś: † Sylwester, pp. w.
3.. 12 26. Słońca wschód 8.14 zachód 1552
Księżyc wschód 4 11 zachód 13.38

— **Bibljoteka tow, Czytelni Ludowych**, przy ul. gimnazjalnej (hotel p. Kaletty) otwarta codziennie od godz. 6—7 po poł., w niedzielę i święta od godz. 12—1 w południe.

**Z kroniki kościelnej** Pan Wojewoda Pomorski udzielił prezenty na probostwo w Łasinie powiecie grudziądzkim Księdzu kuratusowi Marjanowi Karczyńskiemu z Dąbrówki z powiecie starogardzkim, a na probostwo w Gostycznie w powiecie tucholskim Księdzu Leonowi Lipskiemu, proboszczowi w Starogrodzie w powiecie chełmińskim.

— **Porządek nabożeństw w farze.** Dziś w piątek po poł. o godz. 6 nabożeństwo na zakończenie roku jubileuszowego z kazaniem i procesją

Sobota Nowy Rok. 7,80 Msza św. 8,45 nabożeństwo niemieckie. 10,30 suma z polskiem kazaniem. Kolekta na Tow. św. Bonif. i Wojciecha. Po poł o 3 nieszpory.

Niedziela 2 stycznia. Porządek nabożeństw jak w dzień poprzedni.

— **Hejnał noworoczny**. Dziś w nocy o godz. 24-tej z okazji zmiany roku odegrany będzie hejnał noworoczny z wieży Ratusza.

— **Podziękowanie.** Męskie Towarzystwo św. Wincentego a Paulo dziękuje niniejszem wszystkim Ofiarodawcom w szczególności Panu Burmistrzowi. p. Wojewodzie Pom. i pp. Radnym miasta za łaskawe złożenie składek dla ubogich dziękując staropolskim „Bóg zapłać" życząc przy okazji tej Szczęśliwego Nowego Roku. Zarząd.

— **„Jasełka"**. W niedzielę dnia 2 stycznia zespół „Lutni" chojnickiej, odegra w pięknie przystrojonej sali hotelu Centralnego „Jasełka" sztukę już od dawna oczekiwaną przez całe obywatelstwo miasta Udział w przedstawieniu biorą wszyscy członkowie „Lutni". Śpiewy wykona również „Lutnia" która już nieraz wystąpieniem swoim sprawiła nam właściwą biesiadę, to też przypuszczać należy, że i w niedzielę nas nie zawiedzie. Całe obywatelstwo Chojnic wobec tego niech śpiewy na wieczór „Lutni", który wzbudził pośród melomanów muzyki i śpiewu zrozumiałe zainteresowanie.

— **Wieczornica „Sokoła"** zapowiedziana na środę dnia 5 stycznia zainteresowała całe obywatelstwo miasta. Program m; i. przewiduje różne niespodzianki. Zarząd Tow. „Sokół" czyni wszelkie przygotowania ażeby wieczornica wypadła jak najuroczyściej, zadawalniając tem samem w najwyższym stopniu gości.

— **Związek Podoficerów Rezerwy** Koło Chojnice urządza dziś w dniu 31 bm. w wspaniale udekorowanych salach hotelu Centralnego „Noc Wenecką" (Bal Sylwestrowy) połączona z różnemi niespodziankami. Wstęp tylko za imiennem okazaniem zaproszenia. Początek balu o godz 20.

— **Na rzecz bezrobotnych.** Komitet dla bezrobotnych niniejszem zwraca uwagę na odbyć się mającą zabawę sylwestrową dziś wieczorem w hotelu Engla na rzecz bezrobotnych.

Prócz tego donosi, że w dniu Sylwestra we wszystkich restauracjach wyłożonych będą listy celem zapisania datków dla bezrobotnych.

Listy te gorąco polecamy Szan. Obywatelstwu

— **Kwesta publiczna.** Pan Wojewoda Pomorski pismem z dnia 2 XI 26 r udzielił Przełożonej Generalnej Zgromadzenia S. S. Pasterek od Opatrzności Boskiej S. Marji Karłowskiej w Popolnie pow. świeckiego zezwolenia na urządzenie kwesty publicznej na obszarze Województwa Pomorskiego w czasie od 1 stycznia 1927 r. do 30 czerwca 1927 r. na rzecz zakładu misyjnego dla upadłych dziewcząt.

# Domicyan.

## Powieść z pierwszego wieku dziejów chrześcijańskich

6)

Właśnie skończyła ona z dziećmi i całym domem poranną modlitwę, kiedy wszedł Klemens blady, jak trup i oznajmił żonie rozkaz cesarski.

Z siedmiorga dzieci, któremi Bóg obdarzył małżonków Klemensa i Domicyllę, zostało przy życiu dwóch chłopców: 10 cio letni Sabin i 8 mioletni Plautius. Podczas, gdy rodzice naradzali się nad postanowieniem cesarskiem, dwaj ci chłopcy bawili się właśnie w podwórzu. Ubrani byli w zwykły strój dzieci rodzin patrycyuszowskich w toga praetexta, na szyi na łańcuszku mają złotą bullę (w kształcie serca zrobioną kapsułkę), jako oznakę szlacheckiego rodu. Bujny, czarny włos aż na plecy spada im w lokach, oczy ciemne wyrażają niewinność, a świadczą zarazem o zdolnościach niepospolitych, co szczególniej u młodszego się uwydatnia.

Dozór nad dziećmi ma ich dawna mamka Phöba i mąż olbrzymiej postawy, niewolnik germańskiego pochodzenia, nazwiskiem Sigamber. Jeńcem wzięty w jednej z rzymskich wypraw nad Ren, dostał się tym sposobem do Rzymu na targ niewolników i z tego kupił Flawiusz Klemens. Ponieważ pan jego po ludzku się zinim obchodził, zapomniał o tęsknocie za swoją północną ojczyzną, lubił jednak zawsze wiele o niej opowiadać. Postać to silna, olbrzymia, z dobrodusznym, poczciwym wyrazem twarzy, o włosach i zaroście jasnej barwy. Tylko, gdy go spotka coś nieprzyjemnego, budzi się w nim dawna natura, oczy błyszczą dzikim ogniem i poczyna mówić swoim ojczystym językiem, bo łacina, którą i tak licho włada, za miękką mu się wtedy wydaje. Obowiązki swoje pełni gorliwie, ale najprzyjemniej spędza czas przy synach senatora. Nauczył ich już niejednego niemieckiego słowa, dzieci słuchają chętnie, jak im opowiada o swej ojczyznie, o walkach swego narodu, o ich radach wojennych, sposobie wojowania, o polowaniach na niedźwiedzie, żubry i łosie. Zakazał mu tylko senator opowiadać dzieciom o bóstwach jego narodu, o Odynie i Thorze. *)

Sygamber opowiada właśnie chłopcom o zabawach wojennych Germanów, gdy Stefan, prokurator, czyli zarządzca Flawii Domicylli, przyłączył się do gromadki słuchających. Od samego początku, jak Sygamber wstąpił w służbę senatora, czuł on pewien wstręt do Stefana, wzrósł on zaś jeszcze bardziej przez to, ponieważ go prokurator ustawicznie drażnił.

Teraz też śmiejąc się, zbliżył się do niewolnika i pociągnąwszy go za brodę, rzekł; Znowu wam ten niedźwiedź piecie kłamstwa o swoich lasach? Powiedz no; ile furmanów mięsa końskiego zjadłeś dziennie i wiele pułgarów miodu przytem wypijałeś? Ho! pod tym względem toście bohaterami!

— Sygamber nie kłamie nigdy — odrzekł zapytany ponuro — a końskie mięso i miód lepsze są, niż rzymskie przysmaczki. Germanowie nie wtykują sobie piórka w gardło, gdy sobie podjedli do syta. Pfe! Rzymianie żrą i piją, potem wyrzucają to z siebie, aby dalej żreć i pić mogli. Pod tym względem Rzymianie przewyższają Germanów.

(Działo się tak rzeczywiście. Z jednej strony płacono niesłychane ceny za pewne potrawy, np. za półmisek języków słowiczych, z drugiej objadano się do obrzydzenia i wtedy, by jeść znów dalej, chwytano się środka, o którym Sygamber wspomina.)

— Wiesz ty — ciągnął dalej Stefan w tym samym tonie — że wróżka z twego narodu przybyła do Rzymu w nadziei, że ją cesarz pojmie za żonę?

(Domicyan obawiał się ustawicznie, by go nie zamordowano. By dowiedzieć się o swym losie i wiele dzieci, kogo się ma strzedz, sprowadził ze Wschodu mnóstwo wróżbitów i astrologów: także z lasów Germanji sprowadził do Rzymu sławną naonczas wróżkę kapłańską Gandę).

— Sygamber zna kapłankę Gandę. Dziewice niemieckiego narodu są wstydliwe i czyste: Rzymianki rozwiozłe, pfuj! Ganda święta prorokini, Odyn posyła ją do cesarza. Germanowie nie są skrytobójcami, Germanowie otwarci!

Stefan nie zrozumiał znaczenia ostatnich słów i chciał dalej drażnić niewolnika, aż pókiby nie zaczął mówić po niemiecku, gdy wtem nadszedł służący, z poleceniem, by Sygamber udali się natychmiast do matki, a Sygamber żeby ubrał się odświętnie, bo miał jako praecursor (laufer) iść przed lektyką pani do miasta. Było w Rzymie zwyczajem, że kobiety znakomitych rodów udając się gdzieś w odwiedziny, odbywały drogę w lektyce, przed którą szedł rosły i silny służący dla robienia przejścia wśród tłumów.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

*) Odyn, Thor: bogowie pogańskich Germanów.

— **Pożegnalny wieczór artystyczny.** Dziś w piątek wieczorem (Sylwestra) w hotelu Centralnym benefis znakomitej wodewilistki p. K. Zielińskiej, której występy cieszyły się wielkiem powodzeniem. Od 1. stycznia zmiana programu

— **Składanie życzeń noworocznych w Województwie.** Wydział Prezydjalny Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego zawiadamia, że Pan Wojewoda Pomorski przyjmować będzie życzenia noworoczne dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Rządu od wszystkich władz kościelnych, wojskowych i cywilnych w dniu 1 stycznia 27 r. o godz. 12 w auli Pom. Urzędu Wojewódzkiego pokój nr 42

— **Pensje urzędników państwowych na styczeń.** Stosownie do okólnika Ministerstwa Skarbu pensje urzędnikom państwowym na styczeń wypłacone będą w dniu 31 bm, w wysokości pensyj grudniowych. O wypłacaniu 10 proc. podwyżki uposażenia jeszcze żadnego rozporządzenia nie wydano.

— **Pan Mrozek jeździe autem.. po drzewach** Wczoraj w godzinach przedpołudniowych właściciel samochodu (taksówki) p. Mrozek w drodze do dworca najechał na obok ulicy Dworcowej stojące drzewo Ponieważ najechanie odbyło się bez szwanku wobec czego pędził całą siłą parą dalej, aż tu naraz znów przeszkodziło piekielnej jazdzie stojące drzewo, wskutek czego samochód uległ potrzaskaniu, Szofer, jak zwykle się z tem spotyka w stanie nietrzeźwym, wyszedł bez poważniejszych obrażeń. Pani Kaczyńska którą szofer wiózł na dworzec doznała lekkich obrażeń cielesnych. Jak stwierdzono winę ponosi szofer p. Mrozek, który w stanie nietrzeźwym kierował samochodem używając przytem nader szybkiej — lepiej wyrażając się — wściekłej jazdy, mogąca spowodować o wiele większą katastrofę. Pana M. nie ominie zasłużona kara.

Wypadek ten niech będzie przestrogą dla kierowców samochodu,którzy często posługują się, „wściekłą jazdą" po ulicach miasta

**Kino Nowości.** Dziś i jutro w niedzielę „Pat i Patachon jako bokserzy". W niedzielę i poniedzia łek problemat syna kochajacego kobietę, którą poślubił ojciec, dramat p. t. „Don Carlos i Elżbieta. W rolach głównych Conrad Veidt i Egede Nissen.

— **Złodziej szereg. Dorawa zbiegł.** Wczoraj o godz. 10 wieczorem zbiegł z aresztu tut baonu strzelców złodziej szereg. Dorawa o którym to wczoraj donosiliśmy. Natychmiast przedsięwzięty pościg nie przyniósł dotychczas oczekiwanego rezultatu. Ślady za zbiegiem prowadzą w kierunku Ogorzelin. Śledztwo w toku.

— **W Nowy Rok lokale publiczne otwarte do godz. 3-ciej.** Jak się dowiadujemy lokale publiczne w nocy z Sylwestra na Nowy Rok otwarte być mogą do godz. 3 rana.

— **Potwór — rozpustnik przychwycony.** Nocy dzisiejszej urzędnik policji śledczej p. Kościelniak za pomocą psa policyjnego przychwycił potwora — rozpustnika który to ub. środy przy Nowej Ameryce dokonał napadu na 15 letnią dziewczynkę Potworem okazał się około 18 letni Krzęski z Nowej Ameryki który to powtórnie czychał na nową ofiarę schowawszy się w krzakach za cmentarzem. Ponieważ K do winy się nie przyznał, wobec czego zawołano 15 letnią G. która potwora rozpoznała na znaku wskutek ukąszenia go w palec prawej ręki. Złoczyńce osadzono w areszcie.

— **Aresztowany p. Marjan tłuczę szyby w areszcie.** Aresztowany w związku kradzieży kolczyków u złotnika p. Louguara. Januszewski Marjan podczas pobytu w areszcie tak się zirytował, że począł demolować co mu tylko w ręce wpadło. I tak pomiędzy innemi natłukł szyb za około 52 zł. Do piero po zwróceniu mu uwagi, że demolowanie podobne podlega karze wiezienia do pół roku, zadzlwiony p. Marjan zobowiązał się w przeciągu 48 godzin naprawić wszystkie stłuczone szyb, ażeby tylko uniknąć półrocznego „odpoczynku". Czy kara ta ominie p Marjana wykaże rozprawa sądowa.

— **Z targu.** Na targu w dniu dzisiejszym płacono za wieprzowinę 1,60—1,70 zł, skopowinę 1,00—1,20 zł, cielęcinę 1,20—1,40 zł, wołowinę 1,10 zł, mięso siekane 1,60 zł. Masło 2,60—2,70 zł, jaja 3,90 —4,00 zł. Ryby: liny 1,40 za ft., szczupaki 1,40 okonie 60 gr. Warzywo: kapusta 30—gr. sztukę, marchew 10—15 gr. za pączek, cebula 35 gr. za litr, gruszki 40—50 gr za litr, jabłka 25—60 gr.

— **Świadectwa przemysłowe dla rzemieślników.** Rzemieślnicy, którzy pracują sami, bez pomocy, zwolnieni są od nabywania świadectw przemysłowych bez względu na zawód i sposób jego wykonywania.

O ile w warsztacie prócz właściciela pracuje jego żona lub dziecko czyli, że praca odbywa się z pomocą to świadectwo przemysłowe musi być kupione.

Przy wykupywaniu świadectwa przemysłowego w specjalnej rubryce deklaracji należy zaznaczyć, że rzemiosło prowadzi się tylko z jednym robotnikiem i posiadacz świadectwa przemysłowego zwolniony będzie od podatku obrotowego.

## Z Pomorza.

**Brusy.** (M g) (Gwiazdka dla ubogiej dziatwy). Dzięki ofiarności tutejszego obywatelstwa a staraniem nauczycielstwa obdarzonych zostało na gwiazdkę blisko 60 dzieci. Niektóre z tych podarunków bardzo cenne podarunki.

# Najnowsze wiadomości
## (Informacje własne).

W sprawie fałszywego Hohenzollerna w Turyngji donoszą, że w jego otoczeniu znajdowało się także 3 oficerów reichswehry, którzy również znikli i wskazali szoferowi do jakiego hotelu miał zmykają cego już uszusta odwieść.

W skutek trzęsienia ziemi w południowej Ameryce zburzone zostały 4 miasta. Bliższych szczegołów na razie brak.

Straszne zawieje śnieżne w Hiszpanji zawiały pewien pociąg oraz 3 dalsze pociągi pomocnicze, które dopiero po 16 godzinnych usiłowaniach odkopano śnieg pada dalej. Liczne wioski są zupełnie zawiane. Pociągi na wielu linjach nie kursują.

Orkan we Wyrtenbergji. Na równinie Hohenloheńskiej szalał straszny orkan, który poobalał słupy telegraficzne na tory kolejowe wskutek czego uniemożliwiony został ruch pociągów. Kominy zostały także na wielu domach zwalone i domy uszkodzone.

Biała śmierć. W dolinie Madacz znaleziono zmarzniętego prodownika górskiego Zaunera.

Rezerwista francuski który wspólnie z innymi pięciu towarzyszami w pijanym stanie pobił pewnego karczmarza niemieckiego został skazany w Moguncji przez sąd francuski na 6 mies. więzienia. Towarzyszy jego dotąd nie złapano.

Walna bitwa na zabawie w Bulwajo w poł. Rhodesji przyszło pomiędzy tubilcami do krwawej walki która trwała przez 5 godzin W czasie walki podczas której walczono pułkami włóczniami i kijami zabite zostały 4 osoby a 94 zostały ranne.

Stany Zjednoczone wycofały wojska z Nikaragua bowiem boją się przed Meksykiem.

W Chinach w mieście Kiukian przyszło do zatargu angielsko-kantońskiego spowodu przyaresztowania pewnego wichrzyciela kantońskiego przez policję angielską. Chińczycy zarządzili strejk, bojkot i wstrzymanie dowozu żywności dla Europejczyków.

Na Ukrainie wybuchło powstanie. W Rosji naliczono 145 miljonów mieszkanców.

W Ameryce przejechano przez samochody w r ub na śmierć w Nowym Jorku 988, w Chicago 622, w Detroit 325 osób

W Hanowerze przejechany został przez pociąg pewien podróżny, który wskoczył do pociągu jadącego do Einbeck.

Zatarg czesko-węgierskie powstał spowodu przyaresztowania na Węgrzech pewnego szpiega czeskiego. Aby zyskać zakładnika i osobę na wymianę przyaresztowali Czesi pewnego Węgra. Węgrzy zamierzają wnieść protest do ligi narodów.

**Na Dunaju płynie gęsta kra.**

Za 2 miljardy lei zamówień otrzymała Rumunja ze strony niemieckich zakładów stali. Chodzi o zamówienie wsprawach odbudowy we Francji i Belgii.

— (Gwiazdka w Ochronce). W tym samym dniu miejscowa Ochronka zgromadziła w swych murach rodziców z swemi małemi pociechami. Popisy malców w barwnych kostjumach krakowskich, były zachwycające. Na koniec Siostry Zmartwychwstanki rozdzieliły między dzieci niespodzianki, w postaci torebek, napełnionych słodyczami. Najuboższa dziewczynka otrzymała ogromny pakunek z odzieżą.

— (Wieczorek wigilijny w Stow. Młodz. Żeńskiej). Jak jedna wielka rodzina zebrały się członkinie Stow. Młodz. Żeńskiej na obchód wigilijny. Przy choince śpiewały kolendy, deklamowały, słuchały treściwych wykładów o obrzędowości ludu polskiego w okresie Bożego Narodzenia i w miłym nastroju rodzinnym dzieliły się opłatkiem. Obficie uraczone plackiem, ciastami, cukierkami, orzechami itp., podążyły druhny wspólnie na „Pasterkę". —

— (Pożar) W samą wigilję Bożego Narodzenia wybuchł pożar w biurze właściciela tartaku p. Austena. Dzięki natyckmiastowej akcji ratunkowej, pożar ten zlikwidowano:

— (Tyfus w Małych Chełmach). W tych dniach na tyfus zmarły 30 letnia dziewczyna oraz matka kilkoro dzieci. Władze miejscowę powinne zwrócić baczniejszą uwagę na izolowanie osób z zagrożonych tyfusem domów, aby choroba nie zataczała coraz szerszych kręgów.

**Pruszcz.** (t) (Zebranie osadników) Pod przewodnictwem sekr. Oczachowskiego odbyło się ostatniej niedzieli zebranie osadników rolnych. M i. omawiano sprawę rent, przewłaszczeń a najwięcej zainteresowania wywołała sprawa likwidacji mleczarni tutejszej. Celem przejęcia jej z rąk niemieckich utworzono już od dłuższego czasu polską spółdzielnię

**Pelplin.** (Zgon.) Dnia 28 grudnia 1926 umarł w Panu ks. emerat Dr. Leon Nelka, członek Sodalicji Św. Ignacego. Donosząc o tem, prosi Zarząd Ks. Ks. Sodalisów o jak najrychlejsze odprawienie Mszy św. za duszę Nieboszczyka.

**Toruń.** (Zamordował matkę). Miejscowość Brochnowo pod Toruniem była terenem potwornej zbrodni matkobójstwa dokonanego we wstrząsających okolicznościach. Uwolniony jako podający się za umysłowo chorego bandyta Leon Głowacki powiesił na drucie w swoim domu 70-letnią matkę. Sprowadzony ostatnio przed sąd w Toruniu nie udziela żadnych wyjaśnień udając umysłowo chorego. Sześciu braci Leona Głowackiego bandyci recydywiści odsiadują więzienie, jeden zaś zbiegł do Niemiec.

**Dólsk.** (t) (Nowa placówka wojacka). Staraniem kilku obywateli miejscowych założono tu Towarzystwo Powst. i Wojaków, Liczy ono 16 członków wojaków i 19 członków młodzieży woj. W skład zarządu Tow. wchodzą: pp. Boroń prezes, Świderski zastępca, Hermann sekr., Uzdowski zast, Pawlikowski komendant, Jan Pawlikowski referent ośw., Połom skarbnik. Zebrania odbywają się w lokalu p. Połonia w Bedlenkach dlatego że w naszej wiosce oberżysta jest Niemcem. Towarzystwo zakupiło jedno strzelanie wojackie w którym najlepiej popisał się p. M Kujaciński.

# Abonujcie Dziennik Pomorski

# Ruch w Towarzystwach.

**Kółko Rolnicze.** Zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 2 stycznia 1927 r. w lokalu p. Jaździewskiego zaraz po nabożeństwie.

**Roczne walne zebranie** Tow. Powst. i Wojaków odbędzie się w środę dnia 5 stycznia 1927 o godz 7 wieczorem w sali p. Jaździewskiego.

Gdyby na to zebranie nie przybyła dostateczna ilość członków przepisana statutem Towarzystwa, odbędzie się w 15 minut później drugie walne zebranie, które będzie prawne do powzięcia uchwał bez względu na ilość członków.

**Tow. Gimn. „Sokół".** Ze względu na odbyć się mające przedstawienie w środę dnia 5 go stycznia odbędą się ćwiczenia gimnastyczne: w niedzielę o godz $2^{1}/_{2}$ po poł, w poniedziałek i wtorek o 8 mej wieczorem. Naczelnik.

**Duża Kłodawa.**

**Przedstawienie amat. Powst. i Wojaków.** W sobotę wieczorem 1. I. Sekcja Sportowa Tow. Pow. i Woj. urządza przedstawienie amat z odegraniem „Jasełek", sztuki p. t. „Napad bandytów" i humoreski w 3 aktach. W piątek wieczorem przedstawienie dla dzieci, Na przedstawienie to zaprasza się całe obywatelstwo miejscowe jako też i okolicy.

**Lichnowy.**

**Tow. Młodzieży Katolickiej.** Zebranie miesięczne odbędzie się w Nowy Rok zaraz po nabożeństwie w lokalu p. Zakrzewskiego.

**Czyczkowy.**

**Tow. Gimn. Sokół** urządza w niedzielę 2 stycznia 27 r zabawę zimową z przedstawieniem amatorskiem na sali p. Jaździewskiego Początek o godz. 18.30. O liczny udział gości prosi Zarząd.

**Koniec części redakcyjnej**

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski. Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego" w Chojnicach.

Wesołego
**Nowego Roku**
życzy Szan. swoim klientom z Chojnic i okolicy oraz znajomym.
**W. Szrekenszlegier**
mistrz garncarski.

Wesołego
**Nowego Roku**
życzę Szan. klientom
**Nehring**
mistrz rzeźnicki.

**Dosiego Roku**
życzy całej swej szanownej klienteli
**A. Kalinowski**
skład żelaza, Czersk.

Wszystkim moim klientom i znajom. życzę
szczęśliwego
Nowego Roku
**M. Tonn**
mistrz rzeźnicki.

Szanownej klienteli składam życzenia
**szczęśliwego**
**Nowego Roku**
**W. Bakoś**
mistrz rzeźnicki
Gimnazjalna 4/5.

Klientom swoim, znajomym i kolegom
Dosiego
Roku!
**Kminikowski**
fryzjer.

Moim Szan. odbiorcom z Chojnic i okolicy, życzę
**szczęśliwego i wesołego**
Nowego Roku
**A. Jeleniewski nast.**
właśc. Stanisław Rink
Chojnice.

Szczęśliwego
Nowego Roku
życzę Szan. klientom z miasta i okolicy, oraz przyjaciołom i znajom.
**H Szmelter**
mistrz rzeźnicki
ulica Człuchowska 33.

Szczęśliwego
Nowego Roku
życzę Szan klientom z miasta i okolicy, oraz przyjaciołom i znajom.
**F. Hamerski**
fryzjer,
Pl Król. Jadwigi 1.

Serdeczne życzenia
**noworoczne**
składa Szan. klientom i znajomym
**Freiwald nast**
W. Richter.

Życzę wszystkim swoim klientom i znajomym
Dosiego
Roku!
**A Napiontek**
rzeźnik.

**Dosiego Roku**
życzę szanownej mej klienteli z miasta i okolicy.
**P. Ziemann**
fryzjer.

# Hotel Bristol
## Wielka Noc Sylwestrowa
**Dancing**
na którą uprzejmie zaprasza
Gospodarz.
Specjalność:
wieprzowe nogi z kapustą

**Fornala**
z zaciągiem (dziewczyna)
**i krowiarza**
z zaciągiem umiej. dolć od 1. 4. 27. poszukuje 3025
**Schülke, Chojniczki.**

Od 1. 4. 27. potrzebuję porządnego
**człowieka**
na deputat z dwoma lub trzema zaciężnikami. 3001
**Marcinkowski, Ogorzeliny.**

# Baczność!
Niebywała okazja t. j. w naszem mieście gości
**artysta - malarz**
najsłynniejszych zakładów art. malarskich
**ST. LAZAR**
przyjmuje zamówienia na portrety z każdej fotografji tu na miejscu 3006
**Hotel Centralny.**

Dziennie świeżo paloną
# kawę
poleca 3002
**FREIWALD NAST.**
**W. Richter.**

# Serdeczne życzenia noworoczne
składa szanownym swoim klientom 3008
M. Graeber nast.
M. Urban.

**Wesołego Nowego Roku**
życzy Szan. swoim klientom i znajomym
Wincenty Brzeziński
mistrz rzeźnicki.

## Dosiego Roku
życzy wszystkim klientom
Hotel Dworcowy
B. Talaśka, Czersk.

**Na sylwester**
polecam
wyborne
## pączki i ptysie
**Na Nowy Rok**
## noworoczki
**B. Radke**
cukiernia.

# Hotel Centralny
**W piątek, dnia 31 grudnia 1926 (Sylwester)**
## Pożegnalny wieczór artystyczny
ulubienicy Sz. publiczności
**Kati Zielińskiej**
i znakomitej tancerki
**Trude Seel**
Od 1 stycznia 1927 r. pod kierownictwem T. Ordońskiego występy nowozaangażowanych pierwszorzędnych sił artystycznych. 3012

# Restauracja i Kawiarnia
**HOTEL PRIEBE**
## Wielka zabawa sylwestrowa
DANCING
Kuchnia otwarta do 3 godziny rana.

# Poszukuje się
I od 15. 1. 1927. gospodyni, znającej dobrą kuchnię, reperację bielizny i chów drobiu
II. od 15. 1. 1927. ogrodnika, w młodszym wieku pod ogólną dyspozycję.
III od 1. 4. 1927 szwajcara, z zaciężnikami.
IV. od 1. 4. 1927 4 ręczniaków z zaciężnikami.
Zgłoszenia do: (3011)
**Administracji Dóbr Chojnaty**
p. Chojnice

**Cześć pieśni!** **Cześć pieśni!**
# Tow. śpiewu „LUTNIA"
**w Chojnicach**
urządza
**w niedzielę, dnia 2 stycznia 1927 r.**
o godz 8 mej wiecz. na sali hotelu Centralnego
# Wielki Wieczór Kolęd i Jasełek
**Program:**

Część I.
1) Wykład z historji o znaczeniu kolęd—ks. prob. Makowski
2) Chór:
a) Wśród nocnej ciszy — Niewiadomski
b) Bądź pochwalon — Nowowiejski
c) Przybieżeli do Betleem pasterze — Niewiadomski
d) Witaj Jezu ukochany — Nowowiejski
e) Lulaj że Jezuniu — Niewiadomski

**15 minut przerwy**

Część II.
1) Przedstawienie: Jasełka w 3 aktach Szalay—Groelle
akt I. na pastwisku (chór męski pasterze i chór miesz.)
akt II. w pałacu króla Heroda
akt III. Betleem i stajenka
popisy solowe i na chór mieszany
40 amatorów

**CENY MIEJSC: 2.50 zł, 2.— zł, 1.50 zł, wstęp na salę 1 zł.**
Bilety wcześniej do nabycia w Księg Dzien. Pom. a przy kasie od godz. 7 wieczorem.
**Sala dobrze ogrzana.**

**Cześć pieśni!** **Cześć pieśni!**

**KINO NOWOSCI**
**Piątek 31. 12.** o godz. 8.15 — **w sobotę 1. stycznia** o godz 6 i 8.15
**Śmiech! Humor! Zabawa! Niespodzianki!**
Arcywesoła komedja tryskająca szampańskim humorem z ulubieńcami całego świata
## PAT I PATACHON
w swojej najnowszej kreacji p. t.
## BOKSERZY.
8 wielkich aktów największego humorystycznego filmu doby obecnej. Debiut pogromców smutku i pesymizmu! Skuteczny szturm na posępność! Śmiech to zdrowie!
**Przedstawienie dla młodź.: w sobotę o godz. 4.**

**W niedzielę o godz. 6 i 8.15 w poniedziałek o 8.15**
**(2 i 3 I.)**
Problemat syna kochającego kobietę, którą poślubił ojciec!
## Don Carlos i Elżbieta
Dramat miłości i zazdrości w 10 ciu aktach. Historyczne postacie na ekranie (Karol V, Filip II, Don Carlos, Espinoza) odtwarzają Conrad Veidt, Egede Nissen, Klöpfel król, wydający syna w ręce inkwizycji za próbę porwania królowej (3014)

Cukiernia i kawiarnia Radke
Sylwester od godz. 8-mej.
**1 i 2 stycznia 1927 roku**
od godz. 4 po poł.
# NADZWYCZ. KONCERT
**wzmocnionej kapeli braci Jakubowskich.**
**B. Radke**
właśc. cukierni.
**Dziennie świeże pączki.**
**Wyborne ciastka i napoje.**

# Jarmarki w Województwie Pomorskiem

**na rok 1927.**

(Miejscowości w nawiasach oznaczają powiaty).

Borowy Młyn (Chojnice) 5 kwiet. 18 paźdz. kr. k. b.

Brodnica: 3 lut., 7 kwiet., 5 maja., 8 wrz., 15 grud. k. b.; 11 mar., 9 wrz. kr.

Brusy (Chojnice): 8 mar., 13 wrz., kr. k. b., 1 lut., 10 maj., 12 lip., 4 paźd., 8 list., 6 grud. k. b. św.

Brzeźno (Chojnice): 5 lip., 8 list., kr. k. b.

Bukowiec(Swiecie): 8lut., 14czerw., 20 grud. kr. k. b., 12 kwiet., 9 sierp., 11 paźdz. k. b.

Bysław (Tuchola): 16 mar., 16list. kr. k. b.

Cekcyn (Tuchola): 8 czerw., 12 paźdz. kr. k. b.

Chełmno: 19 mar., 14 maj., 9 lip. 8 wrz., 29 paźdz., 8 grud. k. b.

Chełmża (Toruń): 16 lut., 9 mar., 20 kwiet., 8 czerw., 20 lip., 21 wrz., 19 paźdz., 9 list. k. b.

Chmielno (Kartuzy): 19 kwiet., 4 paźdz., k. b.

Chojnice: 10 mar., 10 list. kr. k. b., 9 czerw., 1 grud. k. b.

Czarze (Chełmno): 26 kwiet., 8 list. kr. k. b.

Czersk (Chojnice): 8 lut., 14 czerw., 13 grud. kr. k. b., 12 kwiet., 11 paźdz. k. b.

Drzycim (Swiecie): 5 kwiet., 5 list., kr. k. b.

Działdowo: 11 stycz., 8 mar., 12 kwiet., 14 czerw., 9 sierp., 11 paźdz., 8 list. k. b.

Dziemiany (Kościerzyna): 14 czerw., 18 paźdz. kr. k. b. 19 kwiet., 23 sierp. k. b.

Gniew: 18 maj., 19 list. kr., 14 mar., 25 maj., 17 wrz., 8 paźdz. k. b.

Godziszewo (Tczew): 28 mar., 26 wrz. św.

Golub (Wąbrzeźno): 22 mar., 21 czerw., 20 wrz., 20 grud. k. b.

Gowidlino (Kartuzy): 7 kwiet. 3 list. kr. k. b.

Górzno (Brodnica): 15 mar., 15 list. kr., 16 lut., 20 kwiet., 18 maj., 20 lip. 21 wrz., 19 paźdz. k. b. św.

Grodziczno (Lubawa): 10 lut., 10 list. kr. k. b.

Gruczno (Swiecie): 21 czerw., 18 paźdz. kr. k. b.

Grudziądz Miasto: 7 stycz., 21 stycz., 4 lut., 18 lut., 4 mar., 18 mar., 8 kwiet., 22 kwiet., 6 maja, 20 maja, 3 czer., 17 czer., 22lip., 5 i 19sier., 16 wrz., 7 paźdz., 21 paźdz., 4 i 18list., 2 grud., 16 grud. k. b.

Jabłonowo (Brodnica): 17 maj., 16 sier., 22 list., kr. k. b., 22 mar., 21 czer., 20 wrz. k. b.

Jeżewo (Swiecie): 21 kwiet., 11 paźdz. kr. k. b.

Kamień (Sępólno): 24 mar., 9 czer., 20 paźdz. kr. k. b., 19 maj., 18 sier., 17 list. k. b.

Kartuzy: 9 mar. 13 lip., 14 wrz., 14 grud. kr. k. b., 11 maj., 12 paźd. k. b., 12 stycz., 9 lut., 13 kwiet., 8 czer., 10 sier., 9 list. św.

Kielno (Wejherowo): 5 kwiet., 8 list. kr. k. b.

Kiełpino(Kartuzy): 8 paźd. kr. k. b.

Kiełpiny (Lubawa): 8 mar., 11 paźd. kr. k. b.

Konarzyny (Chojnice): 11 maja, 10 sier., 19 paźdz. kr. k. b.

Kościelna Jania (Gniew): 10mar., 10 list., kr. k. b.

Kościerzyna: 5 kwiet., 21 czer., 20 wrz., 22 list. kr. k. b., 22 lut., 17 maj., 19 lip., 18 paźd.; 6 grud. k. b. św.
Kowalewo (Wąbrzeźno): 3 mar., 3 list. kr., 1 kwiet., 6 maj., 2 wrz., 4 list. k. b.
Krokowo (Puck): 12 maj., 29 list. kr.
Kurzętnik (Lubawa): 19 stycz., 18 maj., 20 lip., 17 sierp., 16 list kr. k. b., 16 mar., 15 czer., 19 paźd. k. b.
Leśno (Chojnice): 26 kwiet., 31 maj, 25 paźdz. kr. k. b.
Lidzbark (Brodnica): 7 mar., 10 paźd. kr., 7 stycz., 4 mar., 3 czer., 5 sier., 2 wrz., 7 paźd. k. b.
Liniewo (Kościerzyna): 29 mar., 8 list., kr. k. b.
Lipnica (Chojnice): 29 kwiet., 9 wrz. kr. k. b.
Lipusz (Kościerzyna): 31 mar., 12 lip., 8 list. kr. k. b., 9 sier., k. b.
Lisewo (Chełmno): 28 czer., 15 list kr. k. b.
Lubawa: 9 lut., 2 mar., 6 kwiet., 4 maj., 1 czer., 6 lip., 3 sier., 7 wrz., 5 paźd., 2 list k. b., 11 list. kr.
Lubichowo (Starogard): 1 mar., 8 list. k. b św.
Lubiewo (Swiecie): 6 kwiet., 7 wrz. kr. k. b.
Łużino (Wejherowo): 12 maj., 10 list. kr. k. b.
Łasin (Grudziądz): 10 lut., 18 paźd. kr. k. b., 14 kwiet., 9 czer., 11 sier., 7 grud. k. b.
Łąkorz (Lubawa): 19 mar., 4 czer., 24 wrz., 10 grud. kr. k. b.
Łęg (Chojnice): 24 mar., 24 list. kr. k. b.
Mroczno (Lubawa): 22 czer. kr. k. b. 26 paźd. k. b.
Nieżywięc (Brodnica): 12 kwiet., 11 paźd. kr. k. b. 28 czer., 9 sier. k. b.
Nowacerkiew (Starogard): 7 maj. kr. k. b., 18 wrz. buhaje rozpłodowe.
Nowe (Swiecie): 24 mar., 27 paźd. kr. k. b., 24 lut., 28 kwiet., 23 czer., 25 sierp., 22 wrz., 22 grud. k. b.
Nowe Grodziczno (Lubawa): 12 maja, 8 wrz k., b.
Nowemiasto (Lubawa): 9 mar., 8 czerw., 10 sier., 12 paźd., 14 grud. kr. k. b., 11 maja, 13 lip., 9 list k. b.
Osie (Swiecie): 24 lut., 23 czer., 27 paźd. kr. k. b., 21 kwiet., k. b.
Papowo Biskupie (Toruń): 2 maj., 4 paźd. kr. k. b.
Pelplin (Tczew): 11 stycz., 23 czer. kr. k. b. św., 24 mar., 17 list. k. b., 27 maj., 20 paźd. kr.
Płośnica (Działdowo): 19 stycz., 20 kwiet., 20 lip., 19 paźd, k. b.
Podgórz (Toruń): 2 mar., 5 paźd. k. b.
Pogódki (Kościerzyna): 10 maj., 25 paźd., kr. k. b. św.
Polskie Brzozie (Brodnica): 1 czer. kr. k. b., 5 paźd. k. b.
Pruszcz (Swiecie): 2 mar., 2 list. kr. k. b.
Przodkowo (Kartuzy): 19 kwiet., 18 paźd. k. b.
Puck: 19 lut., 20 czer., 27 wrz., 22 grud. kr. k. b.
Radzyn (Grudziądz): 7 kwiet., 6 paźd. kr. k. b., 8 mar., 2 czer., 7 lip., 8 wrz., 3 list, 15 grud. k. b.
Rumja (Wejherowo): 17 maj., 18 wrz. kr. k. b.
Rybno (Lubawa): 9 mar. 8 czer., 10 sier., 9 list. kr. k. b.

Sadlinek (Brodnica): 15 lut., 13 grud. kr. k. b., 12 kwiet., 12 lip. k. b.
Sępólno: 26 kwiet, 5 lip., 11 paźd. kr. k. b., 22 mar., 8 list. k. b.
Sierakowice (Kartuzy) 10 maj., 5 lip., 16 sierp., 8 list., kr. k. b., 15 mar. k. b.
Skarszewy (Kościerzyna): 8 lut, 28 czer., 22 list. kr. k. b. św., 6 kwiet., 27 lip., 19 paźd. k. b., 1 lut., 5 kwiet., 7 czer., 2 sier., 4 paźd., 6 grud. św.
Skórcz (Starogard): 5 kwiet., 4 paźd. kr. k. b., 8 lut., 2 sier. k. b.
Sliwice (Tuchola): 6 kwiet., 12 paźd. kr. k. b., 1 czer., 10sier. k. b.
Stara Kiszewa (Kościerzyna): 22 mar., 16 sier. kr. k. b., 17 maj., 22 list. k. b., 13 kwiet., 8czer., 10 sier., 12 paźd., 14 grud. św.
Starogard: 5 i 6 lip., 8 list.. 9 list., kr., 4 maja., 9 list.—buhaje rozpłodowe, 9 lut., 6kwiet., 22 czer., 14 wrz., 26 paźd., 14 grud., k. b. św.
Stężyca (Kartuzy): 18 mar., 4list. kr. k. b.
Strzepcz (Wejherowo): 19 kwiet., 25 paźd. kr. k. b.
Sulęczyno (Kartuzy): 12 kwiet., 18 wrz. kr. k. b., 19 lip. k. b.
Swiecie: 4 maj., 8 list., kr. k. b. 4 stycz., 8 lut., 8 ma., 5 kwiet. 7 czer., 5 lip., 2 sier., 6 wrz., 4 paźd., 6 grud. k. b.
Swornegać (Chojnice): 17 maj., 20 wrz., kr., k. b.
Szemud (Wejherowo): 30 czer., 15 grud. kr. k. b.
Szymbark (Kartuzy): 21 maj., 22 paźd. kr. k. b. 22 czerw. — na wełnę.

Tczew: 28 mar., 11 list. kr., 18 mar., 10 czer., 16 wrz., 4 list. k. b.
Topólno (Swiecie): 14 kwiet., 8 wrz. kr. k. b., 13 stycz., 10 mar., 12 maj., 14 lip., 13 paźd. 10 list. k. b.
Toruń miasto. 13 stycz., 20 stycz. 3 lut., 17 lut., 3 mar., 17 mar. 7 kwiet., 21 kwiet., 5 maja, 19 maja, 2 czer., 23 czer., 7 lip., 21 lip., 4 sier., 18 sier., 8 wrz., 22 wrz., 6 paźd., 20paźd. 3 list., 17 list., 15 grud., 22 grud., k. b.
Tuchola: 1 mar., 10 maj., 7 czer. 2 sier., 4 paźd., 8 list., kr. k. b.
Turza (Tczew): 5 kwiet., 4 paźd., kr, k. b.
Warlubie (Swiecie): 5 maj., 6 paźd kr. k. b.
Wąbrzeźno: 16 mar., 22 czer., 9 list., kr. k. b.. 4 stycz., 8 lut., 5 kwiet., 2 maj., 5 lip., 2 sier., 6 wrześ., 4 paźd., 8 list. k. b.
Wejherowo: 13 stycz., 3 mar., 2 czer., 6 paźd., 3 list., 22 grud. kr. k. b. 7. kwiet., 4 sier., 15 grud. k. b.
Wiele (Chojnice): 19 maj., 15 wrz. kr. k. b.
Więcbork (Sępólno): 15 mar., 2 list. kr. k. b., 8 lut, 12 kwiet., 17 maj., 4 paźd., k. b., 13 grud. — gwiazdkowy.
Zblewo (Starogard): 2 czer., 6 paźd. kr. k. b., 7 kwiet., 4 sier. k. b.
Złotowo (Lubawa): 5 sier. kr. k. b., 12 paźd. k. b.
Zarnowiec (Puck): 5 kwiet., 4 paźd., k. b.
Zukowo (Kartuzy): 1 czer., 2 list., k. b.

# Jarmarki

z nadgranicznych powiatów w Poznańskiem.

Bydgoszcz: 11 stycz., 15 lut., 15 mar., 12 i 18 kwiet., 17 maj., 14 czer., 12 i 13 lip., 30 i 31 sier., 25 paź., 22 i 23 list., 13 grud., k. b.

Fordon (Bydgoszcz): 1 mar., 2 sier., 8 list., kr.

Koronowo (Bydgoszcz): 10 mar., 21 kwiet., 24 czer., 30 czer., 18 sier., 3 list., k. b. — 15 wrz., kr. k. b.

Kcynia (Szubin): 3 lut., 7 gru., k. b. — 6 kwiet., 9 czer., 25 sierp., 12 paźd., kr. k. b.

Nowawieś Wielka (Bydgoszcz): 24 lut., 28 kwiet., 16 czer., 4 sier., 6 paźd., 7 grud. kr. k, b. koz.

Wieleń (Czarnków): 3 lut., 10. mar., 7 kwiet., 2 czer., 18 sier. 13 paźd., 10 list., 15 grud., ogólny.